

PRAWO WODNE

KOMENTARZ

redakcja naukowa
Bartosz Rakoczy

Bartosz Rakoczy
Zbigniew Bukowski
Karolina Szuma

PRAKTYCZNE KOMENTARZE LEX

LEX

a Wolters Kluwer business

PRAWO WODNE

KOMENTARZ

redakcja naukowa
Bartosz Rakoczy

Bartosz Rakoczy
Zbigniew Bukowski
Karolina Szuma

Zamów książkę w księgarni internetowej

profinfo.pl
księgarnia internetowa

LEX

a Wolters Kluwer business

Warszawa 2013

Stan prawny na 1 sierpnia 2013 r.

Wydawca

Grzegorz Jarecki

Redaktor prowadzący

Joanna Maź

Opracowanie redakcyjne

Agnieszka Bąk

Łamanie

Wolters Kluwer SA

Autorstwo poszczególnych części komentarza:

Bartosz Rakoczy: art. 1–37; 79–88; 88r–88t; 164–220

Zbigniew Bukowski: art. 38–40; 44, 45a i 48; 50–61; 62–78; 88a–88q

Karolina Szuma: art. 41–49b z wyłączeniem art. 44, 45a i 48; 61a–61u; 89–163d

.....
Ta książka jest wspólnym dziełem twórcy i wydawcy. Prosimy, byś przestrzegał przysługujących
im praw. Książkę możesz udostępnić osobom bliskim lub osobiście znanym, ale nie publikuj jej
w internecie. Jeśli cytujesz fragmenty, nie zmieniaj ich treści i koniecznie zaznacz, czyje to dzieło.
A jeśli musisz skopiować część, rób to jedynie na użytek osobisty.
.....

prawolubni

SZANUJMY PRAWO I WŁASNOŚĆ
Więcej na www.legalnakultura.pl
POLSKA IZBA KSIĄZKI

© Copyright by

Wolters Kluwer SA, 2013

ISBN: 978-83-264-4395-4

Wydane przez:

Wolters Kluwer SA

Dział Praw Autorskich

01-208 Warszawa, ul. Przyokopowa 33

tel. 22 535 82 00, fax 22 535 81 35

e-mail: ksiazki@wolterskluwer.pl

www.wolterskluwer.pl

księgarnia internetowa www.profinfo.pl

SPIS TREŚCI

Wykaz skrótów	23
Ustawa z dnia 18 lipca 2001 r. – Prawo wodne	27
DZIAŁ I	
ZASADY OGÓLNE	29
Rozdział 1	
Przepisy ogólne	29
Art. 1. [Zakres przedmiotowy obowiązywania ustawy]	29
Art. 2. [Pojęcie zarządzania zasobami wodnymi]	34
Art. 3. [Podział państwa na obszary dorzeczy i regiony wodne]	36
Art. 4. [Organy właściwe w sprawach gospodarowania wodami]	40
Art. 4a. [Obowiązek uzgodnienia z dyrektorem regionalnego zarządu gospodarki wodnej]	45
Art. 5. [Podziały i klasyfikacje wód]	48
Art. 6. [Upoważnienie do określenia granic między wodami śródlądowymi a morskimi]	51
Art. 7. [Zakres terytorialny obowiązywania ustawy]	53
Art. 8. [Wyłączenia stosowania ustawy]	57
Art. 9. [Słowniczek ustawowy]	59

Art. 9a.	[Dopuszczalność partnerstwa publiczno-prywatnego]	73
Rozdział 2		
Prawo własności wód		73
Art. 10.	[Zakres prawa własności wód]	73
Art. 11.	[Wykonywanie praw właścicielskich wód Skarbu Państwa]	78
Art. 12.	[Status prawny wód stojących oraz wód w rowach]	83
Art. 13.	[Pożytki i korzyści z wód. Użytkowanie rybackie]	85
Art. 14.	[Status prawny gruntów pokrytych wodami powierzchniowymi]	95
Art. 14a.	[Zasób nieruchomości Skarbu Państwa]	97
Art. 15.	[Wyznaczanie linii brzegowej]	101
Art. 15a.	[Rozgraniczenie gruntów]	107
Art. 15b.	[Wydawanie decyzji z urzędu]	109
Art. 16.	[Skutki prawne zalania gruntów sąsiednich]	111
Art. 17.	[Skutki prawne zajęcia gruntów]	116
Art. 18.	[Status prawny wysp oraz przymulisk]	120
Art. 19.	[Status prawny starorzecza oraz gruntu powstałego w wyniku wykonania budowli regulacyjnych]	121
Art. 20.	[Oddanie gruntów pokrytych wodami w użytkowanie]	123
Rozdział 3		
Obowiązki właścicieli wody oraz właścicieli innych nieruchomości		132
Art. 21.	[Obowiązek utrzymywania wód]	132
Art. 22.	[Istota obowiązku utrzymywania wód]	137
Art. 23.	[Sposób wykonywania obowiązku utrzymywania wód]	142
Art. 24.	[Zakaz naruszania dobrego stanu wód]	143
Art. 25.	[Zakaz niszczenia lub uszkodzania brzegów]	144

Art. 26.	[Dalsze obowiązki właściciela wód]	146	
Art. 27.	[Zakaz grodzenia nieruchomości]	147	
Art. 28.	[Obowiązek umożliwienia dostępu do wody]	154	
Art. 29.	[Zakaz zmiany stanu wody i odprowadzania wody]	158	
Art. 30.	[Dopuszczalność zawarcia ugody]	168	
DZIAŁ II			
KORZYSTANIE Z WÓD			175
Art. 31.	[Pojęcie korzystania z wód]	175	
Art. 32.	[Wykorzystywanie wód podziemnych]	177	
Art. 33.	[Dopuszczalność korzystania z każdej wody]	178	
Art. 34.	[Pojęcie powszechnego korzystania z wód]	181	
Art. 34a.	[Obowiązki rady gminy]	187	
Art. 34b.	[Obowiązek prowadzenia i aktualizacji ewidencji]	191	
Art. 34c.	[Obowiązki organizatora kąpieliska]	193	
Art. 34d.	[Obowiązki organizatora miejsca wykorzystywanego do kąpeli]	196	
Art. 34e.	[Obowiązki państwowego powiatowego inspektora sanitarnego]	200	
Art. 34f.	[Obowiązek przekazania informacji]	202	
Art. 34g.	[Upoważnienie do wydania rozporządzenia]	204	
Art. 34h.	[Dopuszczalność łączenia kąpielisk]	205	
Art. 34i.	[Zaprzestanie prowadzenia kąpieliska]	206	
Art. 34j.	[Warunki funkcjonowania kąpieliska]	207	
Art. 35.	[Rozszerzenie zakresu powszechnego korzystania z wód]	210	
Art. 36.	[Pojęcie zwykłego korzystania z wód]	211	
Art. 37.	[Pojęcie szczególnego korzystania z wód]	218	
DZIAŁ III			
OCHRONA WÓD			220

Rozdział 1

Cele środowiskowe i zasady ochrony wód	220
Art. 38. [Ochrona wód i cele tej ochrony]	220
Art. 38a. [Ocena stanu wód]	225
Art. 38b. [Cele środowiskowe]	232
Art. 38c. [Ochrona wód powierzchniowych przed zanieczyszczeniami]	235
Art. 38d. [Cele środowiskowe dla jednolitych części wód powierzchniowych]	239
Art. 38e. [Cele środowiskowe dla jednolitych części wód podziemnych]	245
Art. 38f. [Cele środowiskowe dla obszarów chronionych]	247
Art. 38g. [Zbieg różnych celów środowiskowych]	248
Art. 38h. [Przesłanki wyznaczenia jednolitej części wód powierzchniowych jako sztucznych lub silnie zmienionych]	250
Art. 38i. [Przesłanki dopuszczalnego czasowego pogorszenia stanu jednolitych części wód]	252
Art. 38j. [Przesłanki dopuszczalnego nieosiągnięcia dobrego stanu ekologicznego oraz niezapobieżenia pogorszeniu stanu ekologicznego wód]	257
Art. 38k. [Przesłanki negatywne]	261
Art. 39. [Zakazy w zakresie wprowadzania ścieków oraz zwolnienia od niektórych z tych zakazów]	262
Art. 39a. (uchylony)	269
Art. 40. [Zakazy działań wpływających na stan wód oraz zwolnienia od nich]	269
Art. 41. [Ścieki wprowadzane do wód lub do ziemi]	273
Art. 42. [Ścieki wprowadzane do wód lub do ziemi – zagadnienia szczegółowe]	276
Art. 43. [Systemy kanalizacji zbiorczej]	278
Art. 44. [Rolnicze wykorzystanie ścieków]	281
Art. 45. [Delegacja ustawowa]	284
Art. 45a. [Substancje szczególnie szkodliwe dla środowiska wodnego, których wprowadzanie w ściekach]	287

	przemysłowych do urządzeń kanalizacyjnych wymaga uzyskania pozwolenia wodnoprawnego]	
Art. 46.	[Rolnicze wykorzystanie ścieków i prowadzenie pomiarów]	289
Art. 47.	[Związki azotu pochodzące ze źródeł rolniczych i delegacja ustawowa]	291
Art. 48.	[Ścieki ze statku]	294
Art. 49–49a.	(uchylone)	296
Art. 49b.	[Ochrona wód przeznaczonych do spożycia oraz zaopatrzenia zakładów wymagających wody wysokiej jakości]	296
Art. 50.	[Wymagania, jakim mają odpowiadać typy wód]	298
 Rozdział 2		
	Strefy oraz obszary ochronne	302
Art. 51.	[Formy ochrony wód]	302
Art. 52.	[Strefa ochronna ujęcia wody]	303
Art. 53.	[Uwarunkowania terenu ochrony bezpośredniej ujęć wody]	304
Art. 54.	[Uwarunkowania terenu ochrony pośredniej]	305
Art. 55.	[Teren ochrony pośredniej ujęcia wód podziemnych]	310
Art. 56.	[Wyznaczenie terenu strefy ochronnej ujęcia wód powierzchniowych]	312
Art. 57.	[Oznaczenie granic terenu ochrony pośredniej ujęcia wody]	313
Art. 58.	[Procedura ustanawiania stref ochronnych]	314
Art. 59.	[Obszary ochronne zbiorników wód śródlądowych]	319
Art. 60.	[Ustanowienie obszaru ochronnego]	320
Art. 61.	[Odszkodowania związane z wprowadzeniem form ochrony wód]	321
 Rozdział 3		
	Ochrona środowiska wód morskich	323

Art. 61a.	[Wody morskie – zagadnienia ogólne]	323
Art. 61b.	[Strategia morska]	325
Art. 61c.	[Cele środowiskowe dla wód morskich]	327
Art. 61d.	[Zadania z zakresu ochrony środowiska wód morskich]	328
Art. 61e.	[Działania niezbędne do osiągnięcia dobrego stanu środowiska wód morskich]	328
Art. 61f.	[Współpraca]	330
Art. 61g.	[Przekazywanie danych]	331
Art. 61h.	[Wstępna ocena stanu środowiska wód morskich]	332
Art. 61i.	[Opracowanie wstępnej oceny stanu środowiska]	338
Art. 61j.	[Udostępnianie danych]	342
Art. 61k.	[Zestaw właściwości typowych dla dobrego stanu środowiska wód morskich]	343
Art. 61l.	[Projekt zestawu właściwości typowych dla dobrego stanu środowiska wód morskich]	346
Art. 61m.	[Wskaźniki]	349
Art. 61n.	[Zestaw celów środowiskowych dla wód morskich]	350
Art. 61o.	[Projekt zestawu celów środowiskowych dla wód morskich]	352
Art. 61p.	[Cele środowiskowe dla wód morskich]	355
Art. 61r.	[Krajowy program ochrony wód morskich]	357
Art. 61s.	[Projekt krajowego programu ochrony wód morskich]	359
Art. 61t.	[Informacje przekazywane do Komisji Europejskiej i inne czynności przy udziale Komisji Europejskiej i Rady Unii Europejskiej]	363
Art. 61u.	[Czasowe odstępstwo od podejmowania działań doraźnych]	364
DZIAŁ IV		
BUDOWNICTWO WODNE		366

Rozdział 1	
Przepisy ogólne	366
Art. 62. [Zakres regulacji działu IV]	366
Art. 63. [Zasady dotyczące urządzeń wodnych]	368
Art. 64. [Utrzymywanie urządzeń wodnych]	372
Art. 64a. [Legalizacja urządzeń wodnych]	379
Art. 64b. [Decyzja restytucyjna]	382
Art. 65. [Zakazy związane z urządzeniami wodnymi]	384
Art. 66. [Śródlądowe drogi wodne]	386
Art. 66a. [Obowiązki ewidencyjno-informacyjne]	387
Rozdział 2	
Regulacja koryt cieków naturalnych	391
Art. 67. [Regulacja wód]	391
Art. 68. [Koszty regulacji wód]	393
Art. 69. [Zastosowanie przepisów do potoków, nowych koryt, polderów]	394
Rozdział 3	
Melioracje wodne	395
Art. 70. [Melioracje wodne]	395
Art. 71. [Urządzenia melioracji wodnych podstawowych]	398
Art. 72. [Koszt wykonywania urządzeń melioracji wodnych podstawowych]	399
Art. 73. [Urządzenia melioracji wodnych szczegółowych]	403
Art. 74. [Wykonywanie urządzeń melioracji szczegółowych]	404
Art. 74a. [Opłata inwestycyjna]	407
Art. 74b. [Decyzje administracyjne w zakresie urządzeń melioracji wodnych szczegółowych]	409
Art. 74c. [Decyzja korygująca]	413
Art. 75. [Zadania marszałka województwa]	414
Art. 76. [Odszkodowanie za szkody]	416
Art. 77. [Utrzymywanie urządzeń melioracji wodnych szczegółowych]	417

Art. 78.	[Akty wykonawcze]	420
DZIAŁ V		
(uchylony).	424
DZIAŁ VA		
OCHRONA PRZED POWODZIĄ		425
Art. 88a.	[Ochrona przed powodzią]	425
Art. 88b.	[Wstępna ocena ryzyka powodziowego]	426
Art. 88c.	[Procedury związane ze wstępną oceną]	432
Art. 88d.	[Mapy zagrożenia powodziowego]	440
Art. 88e.	[Mapy ryzyka powodziowego]	443
Art. 88f.	[Procedury związane z mapami]	445
Art. 88g.	[Plany zarządzania ryzykiem powodziowym]	458
Art. 88h.	[Procedury związane z planem zarządzania]	464
Art. 88i.	[Nieodpłatne przekazywanie danych przez administrację publiczną]	474
Art. 88j.	[Akty wykonawcze]	476
Art. 88k.	[Ochrona ludzi i mienia przed powodzią]	477
Art. 88l.	[Uwarunkowania dla obszarów szczególnego zagrożenia powodzią]	479
Art. 88m.	[Zakazy w związku z zagrożeniem powodzią]	485
Art. 88n.	[Uwarunkowania w zakresie wałów przeciwpowodziowych]	487
Art. 88o.	[Decyzja nakazująca przywrócenie stanu nieutrudniającego ochrony przed powodzią i niepowodującego zanieczyszczenia wód]	494
Art. 88p.	[Nakaz obniżenia piętrzenia wody lub opróżnienia zbiornika]	497
Art. 88q.	[Czasowe ograniczenia w korzystaniu z wody w przypadku stanu klęski żywiołowej]	499
DZIAŁ VB		
OCHRONA PRZED SUSZĄ		501

Art. 88r.	[Ochrona przed suszą jako zadanie administracji publicznej]	501
Art. 88s.	[Obowiązek przygotowywania planów]	504
Art. 88t.	[Skutki wprowadzenia stanu klęski żywiołowej]	508
DZIAŁ VI		
ZARZĄDZANIE ZASOBAMI WODNYMI		513
Rozdział 1		
Prezes Krajowego Zarządu Gospodarki Wodnej oraz dyrektorzy regionalnych zarządów gospodarki wodnej		513
Art. 89.	[Prezes Krajowego Zarządu Gospodarki Wodnej]	513
Art. 90.	[Zadania Prezesa Krajowego Zarządu Gospodarki Wodnej]	517
Art. 91.	[Sprawozdanie z realizacji zadań]	519
Art. 92.	[Dyrektor regionalnego zarządu gospodarki wodnej]	520
Art. 93.	[Tryb powołania dyrektora regionalnego zarządu gospodarki wodnej]	524
Art. 94.	[Sprawozdanie z realizacji zadań]	528
Art. 95.	[Umundurowanie i delegacja ustawowa]	528
Art. 96.	[Krajowa Rada Gospodarki Wodnej]	529
Art. 97.	[Skład i tryb powoływania członków Krajowej Rady Gospodarki Wodnej]	530
Art. 98.	[Prezydium Krajowej Rady Gospodarki Wodnej]	531
Art. 99.	[Wydatki związane z działalnością Krajowej Rady Gospodarki Wodnej]	532
Art. 100.	[Rady gospodarki wodnej regionów wodnych]	533
Art. 101.	[Wydatki związane z działalnością rad regionu]	534
Rozdział 2		
Państwowa służba hydrologiczno-meteorologiczna, państwowa służba hydrogeologiczna oraz państwowa służba do spraw bezpieczeństwa budowli piętrzących		535

Art. 102.	[Państwowa służba hydrologiczno-meteorologiczna]	535
Art. 103.	[Zadania państwowej służby hydrologiczno-meteorologicznej]	538
Art. 103a.	[Zadania państwowej służby do spraw bezpieczeństwa budowli piętrzących]	540
Art. 104.	[Zadania państwowej służby hydrologiczno-meteorologicznej]	542
Art. 104a.	[Zadania państwowej służby do spraw bezpieczeństwa budowli piętrzących]	544
Art. 105.	[Zadania państwowej służby hydrogeologicznej]	545
Art. 106.	[Sieć obserwacyjno-badawcza wód podziemnych oraz zespoły do spraw ocen i prognoz hydrogeologicznych]	546
Art. 107.	[Urządzenia pomiarowe służb państwowych]	546
Art. 108.	[Uprawnienia osób wykonujących zadania na potrzeby realizacji przez państwową służbę hydrologiczno-meteorologiczną, państwową służbę hydrogeologiczną lub państwową służbę do spraw bezpieczeństwa budowli piętrzących zadań przypisanych ustawą]	550
Art. 108a.	[Czas pracy]	551
Art. 109.	[Finansowanie]	552
Art. 110.	[Informacje zbierane i przetwarzane w wyniku realizacji standardowych procedur przetwarzania informacji]	555
Art. 111.	[Publikacja informacji i delegacja ustawowa]	557
Rozdział 3		
Planowanie w gospodarowaniu wodami		559
Art. 112.	[Planowanie w gospodarowaniu wodami]	559
Art. 113.	[Dokumenty planistyczne w planowaniu w gospodarowaniu wodami]	562
Art. 113a.	(uchylony)	565
Art. 113b.	[Program wodno-środowiskowy kraju]	565

Art. 114.	[Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza]	570
Art. 114a.	[Mniej rygorystyczne cele środowiskowe]	573
Art. 115.	[Warunki korzystania z wód regionu wodnego]	574
Art. 116.	[Warunki korzystania z wód zlewni]	575
Art. 117.	(uchylony)	576
Art. 118.	[Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza; plan zarządzania ryzykiem powodziowym; plan przeciwdziałania skutkom suszy na obszarze dorzecza i ich wpływ na inne akty]	576
Art. 119.	[Opracowanie programu wodno-środowiskowego kraju]	577
Art. 119a.	[Opracowanie planów zarządzania ryzykiem powodziowym]	580
Art. 120.	[Ustalenie warunków korzystania z wód regionu wodnego oraz warunków korzystania z wód zlewni]	581
Art. 121.	[Delegacja ustawowa]	582
Rozdział 4		
Pozwolenia wodnoprawne		583
Art. 122.	[Pozwolenie wodnoprawne]	583
Art. 123.	[Wniosek o wydanie pozwolenia wodnoprawnego pochodzący od kilku zakładów]	588
Art. 124.	[Przypadki, w których brak jest potrzeby uzyskania pozwolenia wodnoprawnego]	589
Art. 125.	[Konieczność zgodności pozwolenia wodnoprawnego z innymi aktami]	591
Art. 126.	[Odmowa wydania pozwolenia wodnoprawnego]	593
Art. 127.	[Czas obowiązywania pozwolenia wodnoprawnego]	594
Art. 128.	[Treść pozwolenia wodnoprawnego]	599
Art. 129.	(uchylony)	603

Art. 130.	[Pozwolenie wodnoprawne na wspólne korzystanie z wód]	603
Art. 131.	[Wniosek o wydanie pozwolenia wodnoprawnego]	604
Art. 132.	[Operat załączany do wniosku o wydanie pozwolenia wodnoprawnego]	607
Art. 133.	[Naruszenie interesów osób trzecich lub zmiana sposobu użytkowania wód w regionie wodnym]	612
Art. 134.	[Przejęcie praw i obowiązków wynikających z pozwolenia wodnoprawnego]	615
Art. 135.	[Wygaśnięcie pozwolenia wodnoprawnego]	616
Art. 136.	[Cofnięcie i ograniczenie pozwolenia wodnoprawnego bez odszkodowania]	618
Art. 137.	[Cofnięcie i ograniczenie pozwolenia wodnoprawnego za odszkodowaniem]	620
Art. 138.	[Stwierdzenie wygaśnięcia, cofnięcie lub ograniczenie pozwolenia wodnoprawnego]	621
Art. 139.	[Decyzja stwierdzająca wygaśnięcie lub cofnięcie pozwolenia wodnoprawnego]	623
Art. 140.	[Organy właściwe do wydania pozwolenia wodnoprawnego]	626
Art. 141.	[Prawo wodne – Prawo geologiczne i górnicze]	628
 Rozdział 5		
Instrumenty ekonomiczne służące gospodarowaniu wodami		629
Art. 142.	[Instrumenty ekonomiczne służące gospodarowaniu wodami]	629
Art. 143.	[Należności]	630
Art. 144.	[Zwolnienia od uiszczania należności]	632
Art. 145.	[Należności za żeglugę statków pasażerskich oraz wycieczkowych]	633
Art. 146.	[Należność za przewóz towarów]	634
Art. 147.	[Należność za przewóz, holowanie lub spław drewna]	634
Art. 148.	[Należność za korzystanie ze śluz lub pochylni]	635

Art. 149.	[Wysokość należności]	635
Art. 150.	[Delegacja ustawowa]	637
Art. 151.	[Stawki należności]	639
Art. 152.	[Należności i opłaty]	640
Rozdział 6		
Kataster wodny		641
Art. 153.	[Kataster wodny]	641
Art. 154.	[Kataster wodny – zasady prowadzenia]	643
Art. 155.	[Nieodpłatne przekazywanie danych niezbędnych do prowadzenia katastru wodnego oraz udostępnianie danych]	644
Rozdział 6a		
Monitoring wód		646
Art. 155a.	[Monitoring wód]	646
Art. 155b.	[Delegacja ustawowa]	648
Art. 155c.	[Program monitoringu wód morskich]	650
Art. 155d.	[Delegacja ustawowa]	654
Art. 155e.	[Udostępnianie danych]	656
Rozdział 7		
Kontrola gospodarowania wodami		657
Art. 156.	[Kontrola gospodarowania wodami]	657
Art. 157.	[Wykonywanie kontroli gospodarowania wodami]	659
Art. 158.	[Obowiązki kontrolowanego]	660
Art. 159.	[Protokół kontroli]	661
Art. 160.	[Zarządzenie pokontrolne i inne skutki kontroli]	662
Art. 161.	[Współdziałanie z innymi organami kontroli]	663
Art. 162.	[Wezwanie do usunięcia zaniedbań w zakresie gospodarki wodnej]	664
Art. 163.	[Kontrola organów Państwowej Inspekcji Sanitarnej]	665
Art. 163a.	[Harmonogram pobrania próbek]	669

Art. 163b.	[Zadania państwowego powiatowego inspektora sanitarnego]	670
Art. 163c.	[Dane uzyskane w wyniku kontroli jakości wody w kąpielisku, sprawozdanie o jakości wody w kąpieliskach oraz internetowy serwis kąpieliskowy]	672
Art. 163d.	[Prowadzenie badań jakości wody]	674
DZIAŁ VII		
SPÓŁKI WODNE I ZWIĄZKI WAŁOWE		675
Rozdział 1		
Tworzenie spółek wodnych i związków wałowych		675
Art. 164.	[Pojęcie i tworzenie spółek wodnych i związków wałowych]	675
Art. 165.	[Tryb tworzenia spółki wodnej]	682
Art. 166.	[Statut spółki wodnej]	687
Art. 167.	[Zgłoszenie spółki wodnej do katastru wodnego]	688
Art. 168.	[Włączenie zakładu do spółki wodnej]	690
Art. 169.	[Zakres odpowiedzialności spółki wodnej]	691
Art. 170.	[Obowiązki członka spółki wodnej]	692
Art. 171.	[Obowiązki ponoszenia świadczeń na rzecz spółki wodnej]	695
Art. 171a.	[Dostarczanie wody oraz odprowadzanie i oczyszczanie ścieków]	697
Rozdział 2		
Organy spółki		698
Art. 172.	[Organy spółki wodnej]	698
Art. 173.	[Kompetencje walnego zgromadzenia]	699
Art. 174.	[Obowiązek zwołania walnego zgromadzenia]	702
Art. 175.	[Podejmowanie uchwał]	702
Art. 176.	[Obowiązki zarządu spółki wodnej]	704
Art. 177.	[Obowiązki komisji rewizyjnej]	710

Rozdział 3	
Nadzór i kontrola nad działalnością spółek	712
Art. 178. [Nadzór i kontrola nad spółką wodną]	712
Art. 179. [Obowiązek przedkładania uchwał organów spółki]	712
Art. 180. [Tryb i przesłanki rozwiązania zarządu spółki wodnej]	713
Rozdział 4	
Rozwiązanie spółki wodnej	716
Art. 181. [Rozwiązanie spółki wodnej]	716
Art. 182. [Przeprowadzenie postępowania likwidacyjnego]	717
Art. 183. [Kolejność zaspokajania zobowiązań spółki wodnej]	719
Art. 184. [Zatwierdzenie rachunków i sprawozdań likwidatora]	721
DZIAŁ VIII	
ODPOWIEDZIALNOŚĆ ZA SZKODY	722
Art. 185. [Zakres odpowiedzialności za szkody]	722
Art. 186. [Tryb dochodzenia odszkodowania]	725
Art. 187. [Przesłanki odpowiedzialności odszkodowawczej]	730
Art. 188. [Odpowiednie stosowanie kodeksu cywilnego]	734
DZIAŁ IX	
PRZEPISY KARNE	737
Art. 189. [Czyn zabroniony uniemożliwiania lub utrudniania korzystania z wody]	737
Art. 190. [Czyn zabroniony wykonywania robót lub czynności]	740
Art. 191. [Czyn zabroniony niszczenia lub uszkodzania brzegów]	742
Art. 192. [Czyn zabroniony korzystania z wody lub wykonywania urządzenia wodnego]	743

Art. 193.	[Czyn zabroniony naruszenia obowiązków]	744	
Art. 194.	[Penalizacja kolejnych zachowań]	745	
Art. 195.	[Zagadnienia procesowe]	749	
DZIAŁ X			
ZMIANY W PRZEPISACH OBOWIĄZUJĄCYCH, PRZEPISY PRZEJŚCIOWE I KOŃCOWE			750
Rozdział 1			
Zmiany w przepisach obowiązujących			750
Art. 196.	[Zmiany w przepisach ustawy o rybactwie śródlądowym]	750	
Art. 197.	[Zmiany w przepisach ustawy – Prawo geodezyjne i kartograficzne]	750	
Art. 198.	[Zmiany w przepisach ustawy o gospodarowaniu nieruchomościami rolnymi Skarbu Państwa]	751	
Art. 199.	[Zmiany w przepisach ustawy – Prawo geologiczne i górnicze]	752	
Art. 200.	[Zmiany w przepisach ustawy o zagospodarowaniu przestrzennym]	752	
Art. 201.	[Zmiany w przepisach ustawy – Prawo budowlane]	753	
Art. 202.	[Zmiany w przepisach ustawy o działach administracji rządowej]	753	
Art. 203.	[Zmiany w przepisach ustawy – Prawo ochrony środowiska]	754	
Rozdział 2			
Przepisy przejściowe i końcowe			755
Art. 204.	[Stosowanie przepisów dotychczasowych]	755	
Art. 205.	[Wygaśnięcie pozwoleń wodnoprawnych]	755	
Art. 206.	[Uprawnienie do nałożenia obowiązków]	756	
Art. 207.	(uchylony)	757	
Art. 208.	[Obowiązek gminy]	757	

Art. 209.	[Obowiązek dostosowania statków do wymagań określonych w ustawie]	757
Art. 210.	[Wymagania dotyczące jakości wody]	758
Art. 211.	(uchylony)	758
Art. 212.	(uchylony)	758
Art. 213.	[Zmiana stosunku pracy pracowników zatrudnionych w biurze gospodarki wodnej]	759
Art. 214.	[Przejęcie zadań przez organy administracji publicznej]	759
Art. 215.	[Przejęcie zobowiązań i wierzytelności]	760
Art. 216.	[Zmiany w stosunkach pracy]	761
Art. 217.	[Przejęcie gruntów w trwały zarząd]	761
Art. 218.	[Zachowanie mocy przez przepisy dotychczasowe]	763
Art. 218a.	[Wykonywanie kompetencji przez ministra właściwego do spraw gospodarki wodnej]	763
Art. 218b.	[Stosowanie art. 45 ust 3 pkt 6]	764
Art. 219.	[Utrata mocy obowiązującej przez ustawę – Prawo wodne z 1974 r.]	764
Art. 220.	[Wejście w życie ustawy]	765
Bibliografia	767

WYKAZ SKRÓTÓW

Źródła prawa

- dyrektywa morska – dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/56/WE z dnia 17 czerwca 2008 r. ustanawiająca ramy działań Wspólnoty w dziedzinie polityki środowiska morskiego (dyrektywa ramowa w sprawie strategii morskiej) (Dz. Urz. UE L 164 z 25.06.2008, s. 19)
- k.c. – ustawa z dnia 23 kwietnia 1964 r. – Kodeks cywilny (Dz. U. Nr 16, poz. 93 z późn. zm.)
- k.k. – ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny (Dz. U. Nr 88, poz. 553 z późn. zm.)
- Konstytucja RP – Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz. U. Nr 78, poz. 483 z późn. zm.)
- k.p. – ustawa z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy (tekst jedn.: Dz. U. z 1998 r. Nr 21, poz. 94 z późn. zm.)
- k.p.a. – ustawa z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (tekst jedn.: Dz. U. z 2013 r. poz. 267)
- k.p.c. – ustawa z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego (Dz. U. Nr 43, poz. 296 z późn. zm.)

- k.s.h. – ustawa z dnia 15 września 2000 r. – Kodeks spółek handlowych (Dz. U. Nr 94, poz. 1037 z późn. zm.)
- k.w. – ustawa z dnia 24 sierpnia 2001 r. – Kodeks postępowania w sprawach o wykroczenia (tekst jedn.: Dz. U. z 2013 r. poz. 395 z późn. zm.)
- p.g.g. – ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. – Prawo geologiczne i górnicze (Dz. U. Nr 163, poz. 981 z późn. zm.)
- p.g.g. z 1994 r. – ustawa z dnia 4 lutego 1994 r. – Prawo geologiczne i górnicze (tekst jedn.: Dz. U. z 2005 r. Nr 228, poz. 1947 z późn. zm.)
- p.o.ś. – ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska (tekst jedn.: Dz. U. z 2008 r. Nr 25, poz. 150 z późn. zm.)
- pr. bud. – ustawa z dnia 7 lipca 1994 r. – Prawo budowlane (tekst jedn.: Dz. U. z 2010 r. Nr 243, poz. 1623 z późn. zm.)
- pr. wod. – ustawa z dnia 18 lipca 2001 r. – Prawo wodne (tekst jedn.: Dz. U. z 2012 r. poz. 145 z późn. zm.)
- ramowa dyrektywa wodna – dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2000/60/WE z dnia 23 października 2000 r. ustanawiająca ramy wspólnotowego działania w dziedzinie polityki wodnej (Dz. Urz. WE L 327 z 22.12.2000, s. 1)
- TFUE – Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (wersja skonsolidowana: Dz. Urz. UE C 326 z 26.10.2012, s. 47)
- u.g.n. – ustawa z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (tekst jedn.: Dz. U. z 2010 r. Nr 102, poz. 651 z późn. zm.)
- u.p.z.p. – ustawa z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (tekst jedn.: Dz. U. z 2012 r. poz. 647 z późn. zm.)

ustawa o obszarach morskich	–	ustawa z dnia 21 marca 1991 r. o obszarach morskich Rzeczypospolitej Polskiej i administracji morskiej (tekst jedn.: Dz. U. z 2003 r. Nr 153, poz. 1502 z późn. zm.)
ustawa o rybnactwie śródlądowym	–	ustawa z dnia 18 kwietnia 1985 r. o rybnactwie śródlądowym (tekst jedn.: Dz. U. z 2009 r. Nr 189, poz. 1471 z późn. zm.)
ustawa o udostępnianiu informacji	–	ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. Nr 199, poz. 1227 z późn. zm.)
ustawa szkodowa	–	ustawa z dnia 13 kwietnia 2007 r. o zapobieganiu szkodom w środowisku i ich naprawie (Dz. U. Nr 75, poz. 493 z późn. zm.)
ustawa zaopatrzeniowa	–	ustawie z dnia 7 czerwca 2001 r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków (tekst jedn.: Dz. U. z 2006 r. Nr 123, poz. 858 z późn. zm.)

Czasopisma i publikatory

Dz. Urz. MŚ	–	Dziennik Urzędowy Ministra Środowiska
Dz. Urz. UE	–	Dziennik Urzędowy Unii Europejskiej
Dz. Urz. WE	–	Dziennik Urzędowy Wspólnot Europejskich
M.P.	–	Monitor Polski
NP	–	Nowe Prawo
NZS	–	Nowe Zeszyty Samorządowe
ONSAiWSA	–	Orzecznictwo Naczelnego Sądu Administracyjnego i wojewódzkich sądów administracyjnych
OSNC	–	Orzecznictwo Sądu Najwyższego. Izba Cywilna
OSNC-ZD	–	Orzecznictwo Sądu Najwyższego. Izba Cywilna. Zbiór Dodatkowy

OSNP	–	Orzecznictwo Sądu Najwyższego. Izba Pracy, Ubezpieczeń Społecznych i Spraw Publicznych
OTK-A	–	Orzecznictwo Trybunału Konstytucyjnego; zbiór urzędowy, Seria A
OwSS	–	Orzecznictwo w Sprawach Samorządowych
PPOŚ	–	Przegląd Prawa Ochrony Środowiska
Pr. i Środ.	–	Prawo i Środowisko
ZNUJ	–	Zeszyty Naukowe Uniwersytetu Jagiellońskiego

Instytucje i organy orzekające

KZGW	–	Krajowy Zarząd Gospodarki Wodnej
LEX	–	System Informacji Prawnej LEX
NSA	–	Naczelny Sąd Administracyjny
RIO	–	Regionalna Izba Obrachunkowa
SA	–	Sąd Administracyjny
SKO	–	Samorządowe Kolegium Odwoławcze
SN	–	Sąd Najwyższy
WSA	–	Wojewódzki Sąd Administracyjny

USTAWA

z dnia 18 lipca 2001 r.

Prawo wodne

(tekst jedn.: Dz. U. z 2012 r. poz. 145; zm.: Dz. U. z 2012 r. poz. 951,
poz. 1513; z 2013 r. poz. 21, poz. 165)

DZIAŁ I

ZASADY OGÓLNE

Rozdział 1

PRZEPISY OGÓLNE

Art. 1. [Zakres przedmiotowy obowiązywania ustawy]

1. Ustawa reguluje gospodarowanie wodami zgodnie z zasadą zrównoważonego rozwoju, a w szczególności kształtowanie i ochronę zasobów wodnych, korzystanie z wód oraz zarządzanie zasobami wodnymi.

1a. Ustawa reguluje sprawy własności wód oraz gruntów pokrytych wodami, a także zasady gospodarowania tymi składnikami w odniesieniu do majątku Skarbu Państwa.

2. Gospodarowanie wodami jest prowadzone z zachowaniem zasady racjonalnego i całościowego traktowania zasobów wód powierzchniowych i podziemnych, z uwzględnieniem ich ilości i jakości.

3. Gospodarowanie wodami uwzględnia zasadę wspólnych interesów i jest realizowane przez współpracę administracji publicznej, użytkowników wód i przedstawicieli lokalnych społeczności tak, aby uzyskać maksymalne korzyści społeczne.

4. Gospodarowanie wodami jest prowadzone w taki sposób, aby działając w zgodzie z interesem publicznym, nie dopuszczać do wystąpienia możliwego do uniknięcia pogorszenia ekologicznych funkcji wód oraz pogorszenia stanu ekosystemów lądowych i terenów podmokłych bezpośrednio zależnych od wód.

5. Gospodarowanie wodami jest oparte na zasadzie zwrotu kosztów usług wodnych, uwzględniających koszty środowiskowe i koszty zasobowe.

1. Artykuł 1 pr. wod. reguluje zagadnienia przedmiotowe. Natomiast nie obejmuje on swoją regulacją kwestii podmiotowych, które wobec przedmiotu regulacji pozostają wtórne. Taki charakter ma chociażby ust. 1a, w którym wyraźnie wskazano, że przedmiotem regulacji jest sprawa własności wód i gruntów pod jej wodami, a nie zagadnienia związane z ochroną prawa własności, względnie osobą właściciela.

Komentowany przepis ma też istotne znaczenie z punktu widzenia aksjologii prawa wodnego. Widać bowiem wyraźnie, że prawodawca koncentruje się na dwóch podstawowych wartościach, jakimi są gospodarowanie wodami i sprawy własności wód i gruntów pod wodami. Obie te wartości należy traktować w jednakowy sposób, choć w piśmiennictwie można zauważyć, że eksponuje się przede wszystkim gospodarowanie wodami, co jest poglądem nieuprawnionym.

2. Artykuł 1 pr. wod. jest pierwszym z przepisów, które mają charakter ogólny. Komentowany przepis określa zakres przedmiotowy regulacji ustawy – Prawo wodne. Jednak precyzyjne wskazanie, co w istocie jest przedmiotem regulacji prawa wodnego, nie jest proste. J. Szachulowicz uważa, że: „Art. 1 ustawy ogólnie określa jej przedmiotowy zakres, stanowiąc, że reguluje ona gospodarowanie wodami zgodnie z zasadą zrównoważonego rozwoju” (J. Szachulowicz, *Prawo wodne. Komentarz*, Warszawa 2011, s. 12). Podobne stanowisko zajmuje W. Rejman (W. Rejman (w:) *Prawo wodne. Komentarz*, pod red. J. Rotki, Wrocław 2002, s. 12).

Wydaje się jednak, że wskazywanie jedynie, względnie przede wszystkim na gospodarkę wodną nie jest właściwe. Ustawodawca zakres przedmiotowy uregulował bowiem w ust. 1 i 2, gdyż w obu przepisach wskazał, co ustawa reguluje. Zatem zakres przedmiotowy prawa wodnego obejmuje dwa elementy – gospodarkę wodną i oraz sprawy własności wód i gruntów pod wodami. Obydwie te wartości należy traktować równomiernie i jednakowo.

W ust. 1 ustawodawca odniósł się do jednej wartości, jaką jest gospodarowanie wodami. Kwestii tej dotyczą także ust. 2–5. Choć prawodawca posługuje się terminem „gospodarowanie wodami”, to jednak nie definiuje, co on oznacza.

Z. Mikulski przyjmuje, że gospodarka wodna obejmuje prawidłowe gospodarowanie zasobami wodnymi na potrzeby jednostek i społeczeństwa oraz ochronę przed szkodliwym działaniem wody, głównie przed jej nadmiarem. Gospodarka wodna jest dziedziną gospodarki narodowej silnie powiązaną z innymi dziedzinami życia gospodarczego. Celem jej jest dostosowanie warunków wodnych występujących w przyrodzie do potrzeb człowieka, co polega zarówno na racjonalnym wykorzystaniu zasobów wodnych kraju, jak i na zabezpieczeniu przed szkodliwym działaniem żywołu wodnego (Z. Mikulski, *Gospodarka wodna*, Warszawa 1998, s. 11). Pogląd ten można zaaprobować dla oceny znaczenia tego terminu normatywnego.

Gospodarka wodna powinna być prowadzona zgodnie z zasadą zrównoważonego rozwoju. Zasada zrównoważonego rozwoju odgrywa istotną rolę nie tylko w prawie wodnym, ale także w całym prawie ochrony środowiska (zob. bliżej Z. Bukowski, *Zrównoważony rozwój w systemie prawa*, Toruń 2009). Zasada ta powinna być także postrzegana jako istotny element łączący prawo wodne z prawem ochrony środowiska.

Zasada zrównoważonego rozwoju ma rangę konstytucyjną. Uregulowana jest ona w art. 5 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz. U. Nr 78, poz. 483 z późn. zm.). Przepis ten stanowi, że: „Rzeczpospolita Polska strzeże niepodległości i nienaruszalności swojego terytorium, zapewnia wolności i prawa człowieka i obywatela oraz bezpieczeństwo obywateli, strzeże dziedzictwa narodowego oraz zapewnia ochronę środowiska, kierując się zasadą zrównoważonego rozwoju”.

Istotę zasady zrównoważonego rozwoju wyjaśnił Trybunał Konstytucyjny w wyroku z dnia 6 czerwca 2006 r., K 23/05 (OTK-A 2006, nr 6, poz. 62), zauważając, że: „Władze publiczne są bowiem przede wszystkim zobowiązane do «prowadzenia polityki zapewniającej bezpieczeństwo ekologiczne współczesnemu i przyszłym pokoleniom» (art. 74 ust. 1 [Konstytucji RP – przyp. B.R.]). Sformułowanie to ma charakter typowy

- Pierwszy na rynku komentarz do ustawy – Prawo wodne o tak bogato przytoczonym orzecznictwie i literaturze przedmiotu. Autorzy praktycy – specjaliści prawa ochrony środowiska – nie poprzestają wyłącznie na ukazywaniu problemów, ale proponują właściwy sposób interpretacji przepisów i konkretne rozwiązania. Jest to istotny walor publikacji.
- Komentarz zawiera szczegółową i obszerną analizę przepisów ustawy – Prawo wodne regulujących zasady gospodarki wodnej, kwestie prawa własności wód oraz ich ochrony jako elementu ochrony środowiska.
- W książce omówiono zagadnienia dotyczące m.in.:
 - prawa własności, ochrony i korzystania z wód,
 - urzędzeń wodnych,
 - ochrony przed powodzią i suszą,
 - zarządzania zasobami wodnymi,
 - spółek wodnych i związków watawowych,
 - odpowiedzialności karnej i cywilnej w prawie wodnym.
- W opracowaniu szeroko odwołano się do innych aktów prawnych powiązanych systemowo z prawem wodnym. Wyeksponowano zarówno elementy prawa publicznego, w tym przede wszystkim elementy prawa ochrony środowiska, jak również prawa cywilnego.
- Adresatami komentarza są notariusze, adwokaci, radcowie prawni, sędziowie, a także pracownicy urzędów państwowych i samorządowych zajmujący się gospodarowaniem wodami, budownictwem wodnym i ochroną środowiska.

ISBN 978-83-264-4395-4

9 788326 443954

Cena 139 zł
(w tym 5% VAT)

Zamówienia:

infolinia 801 04 45 45, fax 22 535 80 01
zamowienia.książki@wolterskluwer.pl
www.wolterskluwer.pl
księgarnia internetowa www.profinfo.pl